

FEROVIARII Moldovei

N 42 (5858) 21 octombrie 2015

Ziarul apare din 1 mai 1941

Seful serviciului mișcare al CFM Igor Munteanu a raportat conducătorului magistralei despre situația privind recepționarea și predarea marfelor în stațiile interstatale de joncțiune de pe sectoarele de sud, nord și centru ale Căii Ferate a Moldovei.

Conform informației lui **Ilie Turcan**, șef al serviciului securitatea circulației și lichidarea consecințelor accidentelor al CFM, în zilele de odihnă nu s-au înregistrat nici un fel de incidente de transport. Dumnealui s-a referit la necesitatea susținerii examenelor privind securitatea circu-

LUNI — ZI A CONTROLULUI

Pe 19 octombrie 2015 lurii TOPALA, director general al ÎS «Calea Ferată din Moldova», a organizat și condus Ziua ordinară a controlului.

lației de către toate persoanele nou angajate în cadrul Administrației CFM, conform dispoziției nr.3/N a șefului căii ferate.

În raportul său **Sergei Tomșa**, vicedirector general al CFM, responsabil de infrastructură și tracțiune, a informat asistența despre starea de lucruri în cadrul secției liniei Ocnița, care duce lipsă de traverse. În cel mai apropiat timp gospodăria de cale din

subordinea secției respective va fi inspectată de o comisie, care se va deplasa pe sectoarele Ocnița—Vâlcineț și Ocnița—Bălți, iar ulterior se vor lua deciziile de rigoare.

Igor Munteanu, șef al serviciului mișcare al CFM, a raportat directorului general despre necesitatea modificării orarului circulației trenului diesel de pasageri nr.821/822 Chișinău—Iași.

Pentru comoditatea pasagerilor se propune a schimba ora de plecare de la ora 6.17 la 6.54.

Miron Gagauz, vicedirector general al CFM, responsabil de deservire tehnică și reparații, a informat asistența, că numărul vagoanelor noastre, exploatate pe căile ferate de peste hotare, a atins cifra de o mie. Directorul general a îndemnat persoanele responsabile să majoreze în conti-

nuare, pe măsura posibilităților, aceasta cifră. În alocuțiunea sa Miron Gagauz a atras atenția asupra gravității situației economico-financiare a magistralei, menționând că s-a micșorat numărul tonokilometrilor efectuați. În asemenea condiții administrația magistralei face față cu greu cererii de finanțare a întregii infrastructuri feroviare. Din cauza situației tehnice complicate domeniile cale, locomotive și vagoane necesită finanțare prioritară, în cazul celorlalte cheltuieli trebuie să se țină cont de posibilitățile căii ferate.

Irina KRAEVSKAIA

La sedință au participat lurii TOPALA, director general al ÎS «Calea Ferată din Moldova», și Nicolae SURUCEANU, secretar confederal al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova.

Cei mai buni activiști sindicali au fost menționați cu distincții

Pe 16 octombrie 2015 a avut loc ședința plenară lărgită a Consiliului Federației sindicatului, prilejuită de cea de-a 110-ea aniversare de la crearea Sindicatului feroviarilor din Moldova

Colaborarea reciprocă strinsă dintre administrația Căii Ferate a Moldovei și uniunea profesională a feroviarilor se manifestă cel mai viu în activitatea cotidiană.

În alocuțiunea sa **directorul general al ÎS «Calea Ferată din Moldova» lurii Topala** a menționat, că sindicatul de profil își marchează jubileul într-o perioadă economico-financiară complicată pentru CFM, și și-a exprimat încrederea că și de acum înainte activitatea sindicatului va avea drept obiectiv dezvoltarea în continuare a parteneriatului social și creșterea bunăstării angajaților din domeniu. Administrația magistralei va depune toate eforturile pentru realizarea acestor obiective. Măsurile de răspuns trebuie să vină din partea activului sindical al căii ferate, de la care directorul general așteaptă susținere în promovarea reforme-

lor în domeniu și stabilizarea situației economice.

Secretarul confederal al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova Nicolae Suruceanu a dat citirii mesajul de salut al conducerii confederației, în care se spune, printre altele: «Cu ocazia aniversării 110-ea de la crearea sindicatului feroviarilor din Moldova Consiliul confederal al Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova adresează sincere felicitări și urări de bine tuturor angajaților, care în condiții dificile, zi de zi își aduc aportul la dezvoltarea și modernizarea infrastructurii feroviare a RM în corespundere cu standardele europene. Ne exprimăm speranța, că tradițiile de muncă seculare ale generațiilor de feroviar, care s-au perindat de-a lungul anilor la Calea Ferată a Moldovei, vă vor ajuta să depășiți dificultățile și să vă implicați cu și mai mult sacrificiu în soluționarea problemelor strategice de importanță națională. Vă dorim sănătate, viață lungă, noi succese și realizări într-o prosperă patrie noastră».

În luarea sa de cuvânt **Ion Zaprojan**, președinte al Federației sindicatului feroviarilor din Moldova, a făcut o incursiune în isto-

ria mișcării sindicale, referindu-se și la activitatea sindicatului în condițiile actuale. Dumnealui a mulțumit tuturor celor prezenți pentru activitate prodigioasă și i-a asigurat pe participanții la eveniment, că activitatea de mai departe a sindicatului feroviarilor va fi îndreptată spre consolidarea situației social-economice a sala-

riațiilor. El a urât de asemenea întregului activ sindical al căii ferate noi realizări în interesul omului muncii, spre binele Magistralei moldovenesti.

Cuvinte deosebite de recunoștință și felicitări cu prilejul jubileului au fost adresate veteranilor mișcării sindicale, celor ce s-au aflat la originea acestora și au consacrat cei mai frumoși ani din viața slujirii omului muncii.

Pentru muncă conștiincioasă îndelungată la Calea Ferată a Moldovei, activitate intensă în cadrul sindicatului de profil, precum și în legătură cu jubileul de 110 ani, au fost decorați cu Insigna de onoare a Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova Valentina DRAGANOVA, președinte al comitetului sindical al remizei vagoane frigorifere de la st. Basarabeasca; Serghei LOGVINENCO, șef al Departamentului protecție a sănătății și securitate a muncii din cadrul Federației sindicatului feroviarilor din Moldova; Ecaterina OGLINDĂ, șefă a Departamentului finanțe al aceleiași federații.

În cadrul evenimentului festiv a avut loc ceremonia decorării celor mai buni activiști ai mișcării sindicale de la Calea Ferată a Moldovei cu Diploma de onoare a Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova, cu Diplome de onoare și Diplome ale Federației sindicatului feroviarilor din Moldova.

Irina KRAEVSKAIA

Imagine: Iurie KOZLOV

■ ÎN CĂUTAREA CĂILOR DE REDUCERE A CONSUMURILOR DE PRODUCȚIE

Remiza vagoane nr.3: riscurile sînt minimalizate

O rezervă foarte importantă de economisire este optimizarea consumurilor, ce țin de reparația mașinilor-unelte

La dispoziția muncitorilor se află mașini-unelte de strunjire roți, strunjire, frezare, sfredelire, rindeluire, mortezare, orizontală-de alezare a crapodinei, o ghilotină mecanică, alte utilaje necesare procesului tehnologic. Ele solicită o atitudine responsabilă cînd e vorba de îngrijirea tehnică și reparația lor, pentru a evita defecțarea, deci, și cheltuieli suplimentare pentru lichidarea defectelor ori înlocuirea agregatelor uzate. Inginerul-șef Vadim Albenițanu, funcția căruia este una cheie în aplicarea politicii tehnice la întreprindere, a povestit, că principiu «se va defecta — vom repara» este absolut străin colectivului și că, pentru a evita riscul defecțării pe neașteptate a strungurilor, se pune accentul pe o serie de acțiuni tehnico-organizatorice cu caracter profilactic.

Practica existență a lucrărilor profilactice prevede planificarea obligatorie, pregătirea și efectuarea tipurilor necesare de îngrijiri tehnice și reparații. Către începutul unui an nou se stabilesc graficele, termenele de executare și persoanele responsabile, există normative pentru fiecare unitate de utilaj.

Se acordă atenție maximă, în particular, îngrijirilor tehnice de tură și periodice. În primul caz ele sînt efectuate de specialistul care muncește la strung. Procedura include dereticarea și curățarea, completarea nivelului de ulei, examinarea utilajului în scopul depistării și înlăturării unor mici defecte, înlocuirea detaliilor uzate, reglarea, verificarea preciziei geometrice și tehnologice etc. Dacă vagonarul aude careva zgomote suspecte, face apel la lăcătușii-reglori calificați. În cazul graficelor anuale și lunare se efectuează ungerea obligatorie a detaliilor, care se rod.

Atunci, însă, cînd este afectată capacitatea de funcționare a strungurilor, defectul este lichidat în procesul de reparație planificată: curentă, medie și capitală.

Acum trei ani la remiza vagoane a fost supusă reparației capitale cu refacere mașina-unelte de strunjire roți marca UCB-112. La o altă mașină-unealtă strunjire roți marca UCB-125 specialiștii întreprinderii au înlocuit rulmentii. Strungul este amplasat într-o încăpere separată, unde întreprinderea a betonat pardoseala, a creat alte condiții necesare pentru o muncă cu succes. În scopul funcționării mai eficiente și economisirii energiei electrice se preconizează instalarea unui program digital de dirijare a utilajului respectiv. Pentru viitor este planificată achiziționarea unui strung universal de ascuțire a instrumentelor costisitoare și a aparatelor de sudare cu invecitori, ceea ce se va solda cu avantaje economice substanțiale. Or, toate acestea vor fi posibile doar odată cu redresarea situației financiare.

La fierărie a fost montată sub sabotă o nouă temelie din birne trainice de stejar. În proporție de

Anual în hala de producție a remizei vagoane nr.3 Bălți — una din cele mai dotate în aspect tehnic întreprinderii ale ÎS «Calea Ferată din Moldova» — se înfăptuiește un program serios de reparație a vagoanelor de marfă. La realizarea sarcinilor propuse de mare ajutor este menținerea în stare bună de funcționare a strungurilor, care permit îndeplinirea diferitor operațiuni de prelucrare a metalului și confecționare a detaliilor necesare.

capitală în cazul reparațiilor profilactice planificate. Trebuie menționată prestația de muncă a lăcătușilor cu experiență, calificați Ivan Ștefanțov, Vasile Dosan, Igor Savenco, tînărului muncitor Andrian Scobici, a lăcătușilor-electricieni Ion Vedmidiuc, Alexandru Vlaznev, Valentin Jumiga, tînărului angajat Alexandru Gilcă, a lăcătușilor-instrumentiști Victor Rudei, Vladimir Gherghelaș și alții. Acțiunile tuturor sînt conduse cu multă iscusință de inginerul-șef Vadim Albenițanu, care îndeplinește

la prelungirea termenului de exploatare a mașinilor-unelte, economisirea consumurilor.

Există și alte posibilități, rezerve de optimizare în continuare a cheltuielilor în domeniul dat nu sînt ieuite. Avantaje economice și mai consistente promite, în opinia specialiștilor, implementarea strategiilor performante, aplicarea cărora a început deja la unele căi ferate din spațiul CSI, în industria avansată. E vorba de metodele îngrijirii strungurilor în dependență de starea reală ori identificarea detaliilor fără dezamblare, în particular pe baza testărilor vibrodinamice. Măsurarea și analiza caracteristicilor de vibrație permit depistarea chiar și a defectelor invizibile semnificative, care se pot manifesta vizual abia peste o anumită perioadă de timp.

În acest sens merită atenție, bunăoară, experiența Căii ferate Odesa. Specialiștii de acolo au calculat, că cheltuielile totale de reparație pe întreaga perioadă de exploatare a utilajelor depășește de patru-cinci ori costul inițial. În scopul reducerii acestora, dar și a îmbunătățirii calității lucrărilor de

reparație, asigurării transparenței adoptării deciziilor la alcătuirea devizelor de cheltuieli pentru reparație și procurarea pieselor de schimb, feroviarul din Odesa au invitat la colaborare oamenii de știință de la Universitatea Tehnică din localitate în frunte cu profesorul Valentin Tihenko.

Diagnosticarea experimentală a ansamblurilor unui strung s-a executat la depoul Odesa-Zastava 1 cu ajutorul senzorului de înregistrare a indicatorilor vibrației, acumulatorului-convertoare de semnale și programului de decodificare a datelor obținute. S-a reușit stabilirea a 23 parametri de uzură mecanică și defecte, inclusiv ale rulmentilor. În curînd prin aceeași metodă vor fi testate la calea ferată celelalte mașini-unelte ale întreprinderilor de bază, ceea ce va permite crearea pașaportului electronic al stării tehnice a fiecărui strung, stabilirea defectelor, inclusiv a celor invizibile, încă la etapa inițială a formării lor. Rezultatele obținute vor servi drept bază sigură pentru planificarea concretă a termenelor de reparație și achiziționare a pieselor necesare. Or, în ultimă instanță vor ajuta la economisirea mijloacelor, ceea ce constituie un pas important pentru optimizarea consumurilor în procesul de menținere a utilajelor în stare de funcționare.

Vladimir DOBREANSCHI

ÎN IMAGINI:

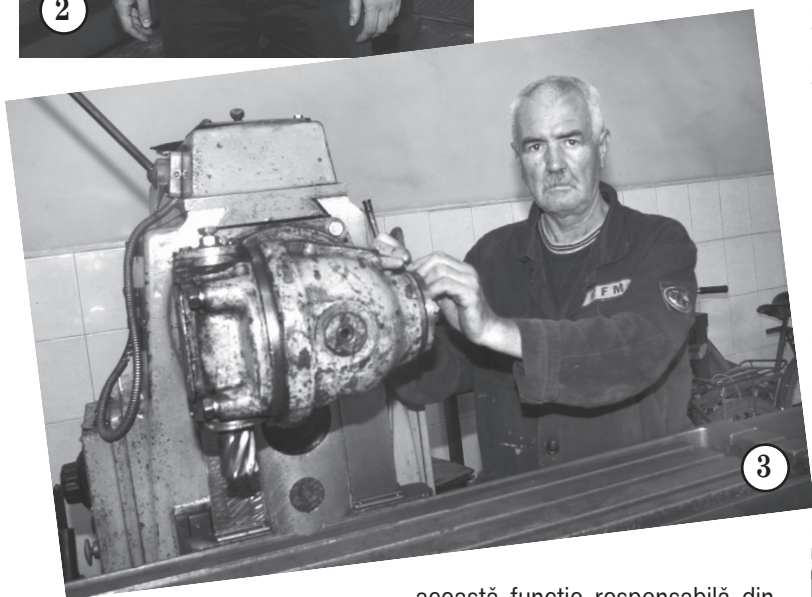
1. Se străduie să mențină în stare bună utilajul din subordinea sa strungarii cu experiență Oleg Carabulea și Serghei Hapîtkii

2. Inginerul-șef al remizei vagoane nr.3 Bălți Vadim Albenițanu

3. Lăcătușul în domeniul utilajelor Igor Savenco este unul din cei mai experimentați reparatori

4. Sudorul Ion Dikov efectuează încărcarea prin sudare a traversei portante

Imagini: Iurie KOZLOV

80 la sută au fost înlocuite becurile obișnuite cu diode luminescente, care consumă de citeva ori mai puțină energie electrică. Ele sînt folosite în secțiile asamblare, roțire și auxiliară, în încăperile administrativ-habituale, pe teritoriu.

Menținerea utilajelor în stare bună ține de obligațiunile specialiștilor secției gospodărire — maestru superior Anatolie Rasețkii, și electrice — maestru Grigore Gira. Anume ei sînt forța de muncă prin-

această funcție responsabilă din anul 2012. Pînă atunci el a acumulat o bună experiență în calitate de maestru superior al secției gospodărire. A absolvit Colegiul tehnic de transport feroviar din Bălți, dar și Universitatea Tehnică din Moldova.

De remarcat, că și la multe alte întreprinderi ale magistralei s-a creat un sistem destul de bun de îngrijire tehnică și reparație profilactică planificată a strungurilor și utilajelor. El contribuie

Audioconferințele la protecția sănătății și securitatea muncii, organizate lunar la calea ferată, permit a supravegherea în permanență respectarea în procesul de producere a normelor și regulilor, dar și a reacționa operativ în cazul încălcării acestora. În cadrul audioconferinței ordinare din 12 octombrie 2015 a fost analizată situația în domeniul protecției sănătății și securității muncii în lumina rezultatelor activității CFM pe parcursul a 9 luni de la începutul anului curent. Lucrările ei au fost conduse de Dumitru Durnescu, șef al serviciului securitatea și sănătatea în muncă.

În primele nouă luni ale anului curent la calea ferată au fost admise 4 cazuri de traumatism de muncă, de pe urma cărora au avut de suferit 4 lucrători. În perioada similară a anului 2014 la CFM au avut loc 7 cazuri de traumatism, din cauza cărora au suferit 7 angajați.

Unul din cazuri s-a produs la 30 iunie 2015 la remiza vagoane nr.4 Basarabeasca. La volanta de dimineață în secția asamblare lăcătușul pentru reparația materialului rulant A.Coptu (4 ani vechime de muncă) a primit de la maistrul I.Caraianoglo însărcinarea de a repara frânele unui vagon. A.Coptu a executat în repetate rânduri asemenea lucrări, posedă nivelul necesar de calificare, a urmat periodic instruirea privind regulile de securitate în procesul efectuării lucrărilor de reparație.

Conform tehnologiei, maistrul I.Caraianoglo a așezat vagonul reparat cu ajutorul cricurilor electrice pe boghiuri și a verificat echilibrul. Vagonul nu era echilibrat, de aceea maistrul (împreună cu lăcătușul M.Axonov) l-a ridicat puțin cu cricurile și a dat indicații lucrătorilor secției să prelucreze pivotul de boghiu și să regleze spațiile dintre patinele de alunecare.

După aceasta lăcătușul A.Coptu a unit timoniera vagonului cu timonierile frinelor boghiurilor și a racordat sistemul de frinare al vagonului la magistrala de aer comprimat pentru verificarea prealabilă a rezistenței magistralei de aer. În timp ce sistemul de frinare se umplea, el a decis de unul singur să schimbe bulonul, ce unește tija de frână a vagonului cu pirghia verticală a boghiului «de nord». În procesul de înlocuire a bulonului autofrînului vagonului au funcționat spontan și degetul mare al mâinii stîngi a lăcătușului A.Coptu, aflat în orificiul superior al pirghiei verticale, a fost traumatizat de tija de frână în mișcare.

A.Coptu l-a anunțat despre accidentul produs pe maistrul I.Caraianoglo, iar acesta, la rîndul său, a informat conducerea remizei.

Cu mașina întreprinderii A.Coptu a fost transportat în secția chirurgie a spitalului raional Basarabeasca, unde i-a fost acordat ajutor medical și s-a stabilit diagnosticul: amputarea traumatică a falangei unghiei primului deget al mâinii stîngi.

Accidentul s-a produs din cauza încălcării grave de către victimă a p.3.37 și p.3.42 ale «Instrucțiunii nr.24 privind pro-

MUNCA ÎN CONDITII SIGURE este un drept al fiecărui om

Unul din principiile de bază aplicate la Calea Ferată din Moldova este crearea unor condiții de muncă de maximă siguranță pentru fiecare angajat. Scopul principal al serviciului securitatea și sănătatea în muncă la o întreprindere atît de complexă precum CFM este scăderea nivelului de traumatism, avarii, dar și reacționarea rapidă la cazurile ieșite din comun.

Nici un fel de indicatori economici nu trebuie să fie mai presus decît garantarea siguranței omului la locul de muncă

tecția sănătății și securitatea muncii pentru lăcătușii la reparația materialului rulant din secția asamblare vagoane», care include regulile de securitate la executarea lucrărilor de reparație a frinelor vagoanelor.

Un alt caz, despre care s-a discutat în cadrul audioconferinței, a avut loc la 13 iulie 2015. La sfîrșitul zilei de muncă șoferul sectorului construcții Bălți N.Crivoi (anul nașterii 1958, 35 ani vechime de muncă) mergea pe teritoriul întreprinderii spre vestiare, s-a împiedicat și a căzut pe cotul mâinii drepte. Drept rezultat muncitorul s-a ales cu o fractură. N.Crivoi l-a informat despre accident pe șeful sectorului V.Prudius, care a chemat ambulanța și muncitorul a fost transportat la spitalul municipiului Bălți cu diagnosticul fractură a articulației cotului mâinii drepte.

Acest accident s-a produs din cauza nerespectării Instrucțiunii nr.1 privind protecția sănătății și securitatea muncii pentru conducătorii auto p.1.4, 1.5 și a neatenției personale a victimei.

La 25 iulie 2015 macagiul superior V. Stog (a.n. 1986, vechimea de muncă — 1 an și 2 luni) de la stația Ocnița și-a început serviciul în tura de noapte. Pe la orele 22.00 el a auzit strigăte și zgomot în zona pasajului de nivel. Ieșind afară, macagiul a văzut un autoturism, parcat în preajma postului. Lingă el se afla un grup de 5 persoane, care aveau un comportament sfidător. Macagiul superior V.Stog

le-a făcut observație și i-a avertizat, că va anunța poliția. A revenit apoi în ghereta postului și a telefonat impiegatului de serviciu, spunîndu-i să cheme poliția. În acest moment doi bărbați au dat busna în încăpere, unul dintre ei a luat o piatră și l-a lovit cu ea în cap pe feroviar. După aceasta huliganii au urcat în automobil și au plecat. Victima a fost internată la spitalul raional din Dondușeni cu o rană și traumă cranio-cerebrală.

Cazul respectiv a fost calificat drept acțiune de huliganism din partea unor persoane străine. Comisariatul de poliție Dondușeni a intentat dosar penal.

La 18 august 2015 montatorul secției liniei nr.3 Gheorghe Zaharia (a.n. 1974, 5 ani vechime de muncă) a venit la lucru după instruirea curentă la protecția sănătății și securitatea muncii și s-a deplasat pe linia curentă Comrat—Iargora pentru executarea lucrărilor de ripare a liniei. După finalizarea lucrării echipa din 5 persoane în frunte cu maistrul D.Mitioglo s-a deplasat cu drezina TD-5 la pichetul 5. Cînd aceasta s-a oprit definitiv primul a coborît maistrul D.Mitioglo, iar după el a început să coboare montatorul Gh.Zaharia. Însă acesta n-a reușit să se țină pe picioare și a căzut pe marginea prizmei de balast, lovindu-se cu capul de o traversă din beton armat. El a încercat să se ridice, dar a căzut din nou, pierzîndu-și cunoștința. Brigadierul N.Dimitroglu i-a acordat primul ajutor. Maistrul D.Mitioglo

a chemat salvarea, victima fiind transportată cu drezina pînă la locul aflării acesteia. Gh.Zaharia a fost examinat de medici și transportat la spitalul raional Comrat cu traumă cranio-cerebrală și vătămare de gradul II a creierului, fractură liniară a osului cefei pe partea dreaptă.

Acest caz de traumatism a devenit posibil din cauza neglijenței personale a victimei.

Analizînd indicii calitativi ai traumatismului de muncă și cheltuielile materiale ce țin de ele, e necesar a menționa, că pe parcursul a 9 luni 2015 comparativ cu primele nouă luni ale anului 2014 coeficientul frecvenței s-a diminuat: 0,38 față de 0,64. Aceasta se explică prin micșorarea numărului persoanelor, care au avut de suferit. A scăzut și coeficientul gravității traumatismului: 23,2 comparativ cu 33,1, ce ține de numărul mai mic de zile, necesare pentru întremarea victimelor.

Analizînd motivele accidentelor de producere admise de la începutul anului 2015, e de remarcant, că victimele au avut de suferit din cauza încălcării instrucțiunilor privind protecția sănătății și securitatea muncii, precum și din cauza neatenției personale.

În scopul îmbunătățirii condițiilor de protecție a sănătății și securitate a muncii, evitării accidentelor la locul de muncă, serviciul securitatea și sănătatea în muncă cere conducătorilor de toate rangurile îndeplinirea necondiționată a normativelor personale la protecția sănătății și securitatea muncii; întreprinderea măsurilor pentru neadmiterea traumatismului de producere; desfășurarea permanentă a muncii explicative și de informare în colectivele de feroviar pentru a preveni încălcarea regulilor și normelor de protecție a sănătății și securitate a muncii; organizarea la timp a examenului medical pentru lucrătorii filialelor căii ferate; asigurarea asistenței sanitar-habituale și curativ-profilactice a lucrătorilor în corespundere cu cerințele protecției sănătății și securității muncii etc.

Direcția principală a poliției Căii Ferate a Moldovei în domeniul protecției sănătății și securității muncii este asigurarea priorității păstrării vieții și sănătății angajaților. Nici un fel de indicatori economici nu trebuie să fie mai presus decît garantarea siguranței omului la locul de muncă.

Irina KRAEVSKAIA

■ ÎN PRIM PLAN — PREGĂTIREA DE IARNĂ

Secția liniei Ocnița: frigul nu-i sperie pe picheri

În timpul reviziei de primăvară cu comisia pe sectorul de nord al magistralei a fost abordată chestiunea privind necesitatea reparației sobei dărimate de la etajul doi al clădirii districtului de picheri Vălcineț din cadrul secției liniei Ocnița. Fără ea echipa montatorilor de linie din localitate, care muncește în aer liber, în perioada rece a anului este lipsită de posibilitatea de a sta la cald, a-și usca hainele, a încălzi bucatele aduse de acasă. Este deja luna octombrie și a sosit momentul de a verifica, dacă problema a fost soluționată.

— Ați reparat soba? — îl întreb cu prima ocazie pe maistrul-picher al districtului Nicolae Cucer.

— Am reparat-o, ba chiar și am testat-

o, — a răspuns dînsul cu satisfacție. — Grație suportului din partea administrației secției noastre, pentru care îi mulțumim.

Soba n-a fost pur și simplu reparată, ci clădită din nou. După toate regulile, la nivel profesional. Deoarece aprovizionarea cu materiale nu este posibilă, cele 400 cărămizi necesare au fost adunate una câte una de la toate districtele întreprinderii. Astfel, iarna ce va sosi în curînd nu-i mai sperie pe picherii de la Vălcineț.

Pregătirea pentru iarnă a clădirilor și construcțiilor din subordine constituie una din preocupările importante în activitatea cotidiană a secției liniei. Se execută reparații parțiale în primul rînd la edificiile, unde acestea sînt extrem de necesare, reiterează șeful întreprinderii Alexandru

Brodskii. Secția încearcă să facă rost de materiale, iar picherii din teren își asumă executarea lucrărilor cu forțele proprii, înțelegînd că muncesc spre binele lor. Anume astfel a înlocuit soba la sediul propriu și echipa muncitorilor de la terasament. Un aspect decent au clădirile districtelor de picheri Naslavcea, Verejeni, Dondușeni, Hirbova etc. Ceva mai înainte la halta Varticăuți o bucată de vagon frigorifer trecut la rebut a fost transformat în magazie, unde se păstrează instrumente, elemente de fixare a liniei. Iar o încăpere a clădirii pustii din preajmă a fost amenajată și în prezent montatorii de linie au un loc

special, unde se adună, își pot schimba hainele. De condiții habituale similare beneficiază și muncitorii din zona haltei Medveja.

Curînd picherii vor începe reparația gheretei și sobei la pasajul de nivel de la kilometrul 65 al direcției Cernăuți. Acesta se află lingă stația Criva. Prin zona respectivă trece șoseaua de importanță internațională și din cauza circulației camioanelor de mare tonaj peretea se cutremură, tencuiala are fisuri, ba chiar cade.

La districtele de picheri se pune accentul pe atitudinea grijulie față de menținerea în stare bună a clădirilor. Oamenii sînt siguri, că și pe parcursul iernii vor beneficia de comoditățile necesare. Ceea ce-i neliniștește este îmbrăcămintea și încălțămîntea specială. Picherii speră că problema în cauză va fi rezolvată cu succes.

Vladimir SEVERNII

ÎN IMAGINE: sediul districtului de picheri de la stația Vălcineț este gata de iarnă

Imagine: Iurie KOZLOV

*Casa – de ce vă mîngîie,
Să vă știm zîbind mereu
Și la bine, și la greu,
Să trăiți cum vă doriți
La mulți ani fericiți!*

Administrația, comitetul sindical de la stația Comrat adresează sincere felicitări cu ocazia zilei de naștere șefului stației **Petru COCIU**.

– Vă felicităm din tot sufletul, vă dorim multă sănătate, tot binele din lume, bucurii, bunăstare, succese în munca dumneavoastră deloc ușoară și realizarea celor mai frumoase visuri!

Administrația și comitetul sindical din cadrul remizei vagoane nr.3 Bălți se bucură de posibilitatea de a-și felicita cu prilejul zilelor de naștere colegii: **Vasile DOSAN**, lăcătuș pentru reparația utilajelor, **Denis CONOPLIȚKI**, muncitor, **Olga CARABULEA**, magazioner, **Victor SOLCAN**, strungar, **Alexandru GHERMAN**, lăcătuș la reparația materialului rulant, **Vitalie AVRAMENCO**, sudor.

*Domnul să vă dea de toate –
Bucurie, sănătate,
Viața să vă fie plină
De belșug și de lumină,
Casă, masă, baftă, bani,
Noroc bun și la mulți ani!*

FELICITĂRI!

Administrația și comitetul sindical al Trenului poduri nr.1 îl felicită de JUBILEU pe șoferul **Veniamin PLATON**.

*Cîți ani – atîtea bucurii în viață,
Cîți ani – atîtea mii de clipe
cu dulceață,
Și tot atîtea mișoare-n buzunare,
Mulți ani din suflet și mult soare!*

Administrația, comitetul sindical și colectivul secției Chișinău alimentare cu energie electrică vin cu sincere felicitări de ziua nasterii către **Tatiana LISOVSKI**, electromontor la sectorul energetic Chișinău, **Oleg DOBROVLSKII**, electromontor la rețelele electrice zonale Ungheni.

*S-aveți gîndul plin de soare,
Viața plină de culoare,
Inima – de bucurie,*

CA SĂ VEZI!.. Pavianul – semnalizator

La sfîrșitul secolului XIX pe liniile de cale ferată din portul Cape Town lucra în calitate de semnalizator James Whild, care în urma unui accident a rămas fără ambele picioare. Peste citva timp el a cumpărat la piață un pavian pe nume Jack, pe care l-a instruit să-l poarte cu căruciorul pe drumul dintre bojdeuca sa și postul de semnalizare, precum și să-l aju-

te a schimba semnalele cu ajutorul pîrghiilor. Odată administrația căii ferate a primit o plîngere și Whild mai n-a fost concediat, dar el a rugat să fie verificate capacitățile pavianului, care a făcut față cu brio tuturor testelor și a fost inclus în listele de personal. Maimuța a lucrat semnalizator pînă la moarte și, cică, n-a comis nici o greșeală.

ÎNTREBARE-RĂSPUNS

Profilaxie cu roșii

*Ce calități utile are
sucul de roșii?*
**Ecaterina,
Ungheni**

Pe lângă faptul că roșiile și sucul de tomate multora pur și simplu le sînt pe plac, ele mai sînt și utile.

După cum susțin savanții australieni, sucul de roșii diluează în proporție de aproape 70 la sută densitatea singelui.

Oamenii de știință de la Universitatea din Adelaide consideră: chiar și o singură porție este utilă pentru om, cu atît mai mult consumarea regulată a sucului de roșii, dacă permite starea de sănătate. Ei recomandă a consuma zilnic cam 500 ml de suc de tomate, care de rînd cu celelalte avantaje mai și reduce riscul trombozelor și ictusurilor.

Pășim prin viață rizind

*Cit adevăr conține
opinia precum că
risul fortifică sănătatea*

omului și prelungeste durata vieții?

**Galina,
Basarabeasca**

E adevărat: și prelungeste, și fortifică. Inclusiv sistemul imunitar. În plus, atunci cînd ridem în hohote, reducem impactul stresului aspra noastră. Ba și tensiunea arterială scade în urma terapiei prin ris. Se diminuează riscul apariției diabetului și afecțiunilor cardiovasculare.

Această părere a fost consolidată grație unui experiment al savanților americani, la care au participat în exclusivitate voluntari (oameni curajoși, nimic de zis!) Timp de jumătate de oră ei savurau plăcerea vieții, vizionînd... comedii. Cei drept, nu le priveau pur și simplu, ci imediat după aceasta li se lua sînge pentru investigații.

Analizîndu-l, medicii au constatat: în organismul persoanelor respective a scăzut nivelul colesterolului, s-a micșorat tensiunea și, din contra, a crescut numărul celulelor imune. În plus, s-a redus (semnificativ!) gradul de concentrare al hormonilor stresului. S-a îmbunătățit pofta de mîncare, ca și cum persoana respectivă s-ar fi plimbat mult timp în aer liber.

Cit vor mai putea fi folosite antibioticele?

*Există părerea că
antibioticele nu mai
sînt atît de eficiente. Ba
chiar pe an ce trece – tot
mai puțin, deoarece orga-
nismul uman se obișnuiește
tot mai mult și mai mult cu
ele. Deci, va sosi timpul cînd
antibioticele vor înceta com-
plet să mai fie utile?*

Natalia, Bahmut

Primii care au ajuns la concluzia că antibioticele vor viețui încă vreo zece ani au fost oamenii de știință din Marea Britanie, și anume de la Centrul de investigații medicale. Efectuînd un număr mare de analize, ei au constatat: bacteriile se adaptează destul de repede la noile preparate medicale.

Deseori anume oamenii sînt cei ce contribuie la creșterea rezistenței microorganismelor patogene. Ei nu le distrug definitiv, renunță prea devreme la tratament. Între timp, infecția netratată definitiv devine mult mai agresivă. Și mult mai rezistentă. Așa dar, noi înșine provocăm în mare măsură scurtarea vieții antibioticelor.

Cine posedă calități de lider?

TESTARE PSIHOLGICĂ

În perioadele de criză, cînd salariile se achită neregulat, iar prețurile cresc neconținut, nu e bine să cazi în disperare, ci trebuie să încerci a explora un domeniu nou, poate necunoscut încă. Nu uita un adevăr bine știut: dacă vezi o persoană prosperă, poți fi sigur, că la un moment dat ea a luat o decizie curajoasă!

La întrebările de mai jos răspunde doar cu «da» ori «nu».

1. Ai capacitatea de a respecta o anumită consecutivitate în acțiunile proprii?
2. Tinzi să acumulezi noi cunoștințe, să-ți perfecționezi mereu nivelul de pregătire?
3. Ai putea fi calificat drept generator de idei?
4. Ești în stare să creezi o atmosferă de încredere?
5. Distribuirea obligațiunilor nu este pentru tine o chestiune complicată?
6. Cînd ceva te sperie, întotdeauna te strădui să depășești frica?
7. E foarte important pentru tine incuviințarea permanentă a celor din jur?
8. În toate situațiile respecti principiul: "Nu lăsa pe mine ceea ce se poate face azi"?
9. Este o sarcină dificilă pentru tine să faci față emoțiilor ce te copleșesc?
10. Îți place să comunici cu oamenii?
11. Discutînd o chestiune sau alta cu colegii, deseori îți reușește să-i convingi de justetea opiniei tale?
12. Ești în stare să te supui unui risc rațional?
13. În opinia ta, planificarea este o sarcină destul de atractivă și plăcută?
14. A lăsa baltă o treabă începută este în cazul tău o excepție rară?
15. De obicei te pierzi cu firea, dacă soluția nu este una evidentă, iar perioada de timp pentru a lua decizia este strict limitată?
16. Ideile expuse de alții le primești cu repulsie?
17. Dacă urmează a îndeplini un lucru complicat, nu cauți motive de eschivare, ci pur și simplu îl faci?
18. Consideri că satisfacția de pe urma lucrului realizat cu succes este deja o compensație?
19. De regulă, respecti promisiunile?
20. Întotdeauna dai dovadă de insistență și fermitate cînd e vorba de chestiuni principale?

INSTRUCȚIUNI

Pentru fiecare răspuns «nu» la întrebările 1-6, 8, 10-14, 17-20 și răspuns «da» la întrebările 7, 9, 15,16 calculează-ți cite 2 puncte.

REZULTATELE TESTULUI

0-10 puncte. După cum se vede, ești o persoană activă, care crede că dorința sinceră conjugată cu străduință poate da rezultate. În plus, ești absolut sociabil, responsabil și într-o măsură mică influențat din exterior. În linii generale dispui de calitățile necesare pentru a fi lider.

12-24 puncte. Succesul în calitate de lider nu e prea evident. A lua rapid decizii importante, a impune părerea proprie cu riscul de a înmulți rîndurile răuvoitorilor, a-ți asuma responsabilitatea pentru alți oameni – desigur, nu e o muncă ușoară. Fii sincer cu tine însuși: ești gata s-o accepți? Dacă răspunsul afirmativ vine fără nici o ezitare, ai toate șansele să-ți realizezi ambițiile de lider.

26-40 puncte. Nu ai caracter de lider. Mult mai ușor îți vei atinge scopurile dorite sub conducerea cuiva.

■ În clipele de răgaz

	AU PUTERI DISCRETIONARE	STAU LÂNGĂ MIRESE	TULPINA AERIANĂ	CALEI
	REALIZABIL	MEDICAL	PODURI UMBLĂTOARE	
	PARCĂRI ACOOPERATE			
	MAMA MAMEI			CROCODILI AMERICANI
	ÎN PLICI		URBE	MACAGII
	CALEI			
DEZAMĂGIT	SPATIU DE JOC	FACE PLAJA LA MARE		
STARURI	ARE DE DAT	TUDOR DANU	CACTUS INSUFLETIT	
			UMEZI	
FORMAȚIE DE ZBOR		DUȘMĂNIE		ARGINT (SG.)
COPILE		MĂGAR		SINGULAR
	LIMITE DE ALFABET		CENUSIE	
	ARSĂ CU APA		PECETEI	BATUT LA TABLE
INVECHIT				PUSTNICI
STRADĂ SCURTĂ			TRAG CARUȚA	
	3.14		BOLD	SLABI LA VÂNAȚOARE
	SE ARUNCA DINTR-UN MĂR		REZULTAT SPORTIV	
BOBINĂ	BUNĂ LA BĂUT		ÎN NUCA!	
	INCĂPERE MARE	PASĂRE SOLITARĂ		GELU IOVAN
		CUVĂI		ALB PE PERETE
INNĂSCUT		CU SAU FĂRĂ VALOARE		
AL DOILEA TUR DE SCRUTIN		JEAN STOICA		GELU TURCU
			PIAȚĂ	
STAT		FANTOMĂ		

Din revista «Integrame pentru toți»